

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om Finanstilsynets
aktiviteter i forhold til
Roskilde Bank A/S

November
2009

revision
revision
revision

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 14/2008 om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S

29. oktober 2009

RN A204/09

Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse af 2. oktober 2009

I. Indledning

1. Beretningen omhandlede Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S, herunder hvorvidt Finanstilsynet var opmærksom på problemerne i Roskilde Bank A/S. Rigsrevisionen undersøgte i den forbindelse grundlaget for Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutterne, herunder Finanstilsynets planlægning og gennemførelse af tilsyn. Desuden indeholdt beretningen en vurdering af rammerne for Finanstilsynets virksomhed og indgrebet over for Roskilde Bank A/S.

II. Økonomi- og erhvervsministerens redegørelse om Finanstilsynets aktiviteter i forhold til Roskilde Bank A/S

Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter

2. Det fremgik af beretningen, at Finanstilsynet har ført et risikobaseret tilsyn på tilfredsstillende vis, men at tilsynets planlægning af tilsynsaktiviteter kan forbedres, fx ved at inddrage data fra kvartalsvise overvågninger af pengeinstitutterne. Tilsynet vil derudover kunne forbedres, ved at Finanstilsynets procedurer for opfølgning skærpes.

3. Økonomi- og erhvervsministeren oplyser i sin redegørelse, at Finanstilsynet fremover vil følge mere aktivt og systematisk op på de påbud, der afgives. Finanstilsynet har tilkendegivet over for ministeren, at det fremover særskilt vil følge op på påbud og særlige risikoplysninger, hvad angår pengeinstitutter, der figurerer på observationslisten, eller som er under skærpet tilsyn.

4. I forhold til Finanstilsynets opfølgning på påbud vurderede Rigsrevisionen i beretningen, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis pengeinstituttets eksterne revisor havde pligt til at redegøre for instituttets efterlevelse af påbud og ikke som i dag, hvor revisor kun skal angive bemærkninger i revisionsprotokollatet, hvis påbuddet ikke er efterkommet.

5. Økonomi- og erhvervsministeren oplyser i den forbindelse, at revisionsbekendtgørelsen med virkning fra årsrapporterne for 2009 vil blive skærpet. Skærpelsen af reglerne indebærer, at der fremover vil være en pligt for revisionen til i revisionsprotokollatet positivt at forholde sig til hvert enkelt af de afgivne påbud, herunder om påbuddet er efterlevet, og særligt hvordan påbuddet konkret er blevet efterlevet.

6. Ministeren oplyser endvidere i sin redegørelse, at ministeriet har igangsat en række initiativer, der skal styrke Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutterne, herunder styrke opfølgningen. Med lov nr. 67 af 3. februar 2009 om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter har Finanstilsynet fremover mulighed for at påbyde penge- og realkreditinstitutter at offent-

liggøre Finanstilsynets vurdering af instituttet i form af påbud, påtaler og risikoplysninger. Der er med loven tillige truffet beslutning om, at Finanstilsynet kan fastsætte regler for penge- og realkreditinstitutters offentliggørelse af deres opgørelse af det individuelle solvensbehov, hvilket vil ske med virkning fra og med årsrapporten for 2009. Ministeren oplyser også, at Finanstilsynet fremover bl.a. skal gennemgå solvensbehovet for kreditinstitutter mindst én gang om året. Dette gælder alle kreditinstitutter bortset fra de allermindste. Samtidig har Finanstilsynet igangsat et arbejde med yderligere stramninger af Finanstilsynets arbejde med inspektioner af kreditinstitutterne.

7. Jeg vil følge op på effekten af opstramningerne af Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutter. Jeg vil derudover følge op på anvendelsen af data fra kvartalsvise overvågninger af pengeinstitutterne.

Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S

8. Statsrevisorerne fandt det særdeles kritisabelt, at Finanstilsynet ikke fastholdt sine skøn over bankens solvensbehov og ikke systematisk fulgte op på bankens opfølgning på tilsynets påbud og risikoplysninger. Statsrevisorerne konstaterede endvidere, at en række fremadrettede tiltag var iværksat sideløbende med Rigsrevisionens undersøgelse, samt at der kunne være mulighed for at overveje yderligere tiltag, når forløbet i Roskilde Bank A/S var yderligere undersøgt.

9. Det fremgik af beretningen, at Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne kunne gøres mere klar, så det er tydeligt, hvornår der er tale om forhold af alvorlig karakter.

10. I forhold til fastholdelse af solvenskrav bemærker økonomi- og erhvervsministeren i sin redegørelse, at Roskilde Bank A/S forhøjede sit solvensbehov betydeligt, efter at Finanstilsynet havde vurderet bankens solvensbehov. Endvidere oplyser ministeren, at der er knyttet en vis usikkerhed til de forskellige metoder for opgørelsen af solvensbehovet, hvilket også gælder for den metode, som anvendes af Finanstilsynet. Denne usikkerhed var ifølge ministeren medvirkende til, at Finanstilsynet og Det Finansielle Virksomhedsråd accepterede et solvensbehov på kun 10,75 %.

11. I beretningen konstaterede Rigsrevisionen, at Finanstilsynet alene anvendte påbud og risikoplysninger over for Roskilde Bank A/S, idet tilsynets øvrige redskaber ikke blev bragt i anvendelse over for banken. Det fremgik ligeledes af beretningen, at Finanstilsynet burde forbedre modellen for fastsættelse af værdien af fast ejendom samt fastsætte procedurer for, hvornår solvensbehov eller nedskrivninger skal korrigeres.

12. Økonomi- og erhvervsministeren oplyser i sin redegørelse, at ministeriet arbejder med at gøre det lettere for Finanstilsynet at anvende de øvrige redskaber, som Finanstilsynet har til rådighed i relation til afgivelse af påbud. Det drejer sig bl.a. om mulighederne for at afskedige bestyrelsesmedlemmer eller direktøren i pengeinstitutter, der ikke følger de påbud, der er udstedt af Finanstilsynet.

13. Statsrevisorerne fandt, at der kunne være mulighed for at iværksætte yderligere tiltag, når Finanstilsynets undersøgelse af, om den interne og den eksterne revision har udfyldt deres roller på forsvarlig vis, og Finanstilsynets særlige redegørelse om forløbet omkring Roskilde Bank A/S var blevet offentliggjort.

14. Økonomi- og erhvervsministeren oplyser, at der er foretaget en advokatundersøgelse på vegne af Roskilde Bank A/S' bestyrelse. Det vurderes i undersøgelsen, at ledere i Roskilde Bank A/S, enkelte medlemmer af bankens daværende bestyrelse samt intern og ekstern revision i enkelte tilfælde har handlet kritisabelt og ansvarspådragende for banken. På baggrund af undersøgelsen har bestyrelsen i Roskilde Bank A/S besluttet at indlede retslige skridt over for de pågældende.

Ministeren oplyser i forlængelse heraf, at Finanstilsynet vil starte processen med at udarbejde udkast til politianmeldelser til forelæggelse for Det Finansielle Virksomhedsråd. Af efterforskningsmæssige årsager har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet bedt om, at Det Finansielle Virksomhedsråds afgørelse ikke offentliggøres.

15. Finanstilsynet har derudover foretaget en intern undersøgelse af, om den interne og eksterne revision har udfyldt deres roller på forsvarlig vis, som ligger til grund for tilsynets udarbejdelse af udkast til politianmeldelser. Dette fremgår ikke af ministerredegørelsen. Jeg har ingen bemærkninger hertil, men jeg vil for en god ordens skyld indhente resultaterne af den interne undersøgelse og rapportere til Statsrevisorerne herom.

16. Endelig oplyser økonomi- og erhvervsministeren, at ministeren vil igangsætte en uvildig forundersøgelse af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet. Ifølge ministeren forventes det, at forundersøgelsen kan iværksættes inden for den nærmeste fremtid, og at den vil blive gennemført af en uvildig advokat.

17. Jeg vil følge op på ministerens arbejde med at lette Finanstilsynets mulighed for at anvende andre redskaber over for pengeinstitutter, der ikke følger Finanstilsynets påbud. Jeg vil endvidere følge de retslige tiltag over for den tidligere ledelse og revisorerne i Roskilde Bank A/S samt Finanstilsynets eventuelle politianmeldelser og ministeriets undersøgelse af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet. Endelig vil jeg følge Finanstilsynets initiativer i forhold til at forbedre afrapporteringen til pengeinstitutterne samt Finanstilsynets arbejde med at forbedre modellen til fastsættelse af værdien af fast ejendom.

Indgrebene over for Roskilde Bank A/S

18. Det fremgik af beretningen, at de 2 indgreb over for Roskilde Bank A/S blev udviklet ad hoc og gennemført ud fra en række forudsætninger, som Økonomi- og Erhvervsministeriet havde opstillet. Økonomi- og Erhvervsministeriet tilvejebragte den nødvendige lovhjemmel til at overlade selve afviklingen af Roskilde Bank A/S til det statslige afviklingsselskab Finansielt Stabilitet.

19. Jeg vil som en del af min opfølgning give en status på afviklingen af Roskilde Bank A/S.

Rammerne for Finanstilsynets virksomhed

20. Det fremgik af beretningen, at Finanstilsynet har haft tilstrækkelige økonomiske resurser, men har vanskeligt ved at tiltrække og fastholde bl.a. kreditspecialister. Endvidere fremgik det, at reglerne om Finanstilsynets tavshedspligt er blevet ændret, så offentligheden fremover har mulighed for at få bedre kendskab til de finansielle virksomheders økonomiske situation.

21. Jeg har noteret mig, at økonomi- og erhvervsministeren oplyser i sin redegørelse, at Finanstilsynet har fået tilført yderligere resurser, der ifølge ministeren vil medføre en styrkelse af Finanstilsynets arbejde.

22. Jeg vil følge op på Finanstilsynets mulighed for at tiltrække og fastholde bl.a. kreditspecialister.

III. Afslutning

23. Jeg finder samlet set økonomi- og erhvervsministerens redegørelse tilfredsstillende.

Jeg vil følge udviklingen på følgende områder:

Finanstilsynets tilsyn med pengeinstitutter

- ministeriets initiativer til at styrke Finanstilsynets kontrol med pengeinstitutter
- anvendelsen af data fra den kvartalsvise overvågning af pengeinstitutter.

Finanstilsynets tilsyn med Roskilde Bank A/S

- Finanstilsynets muligheder for at anvende andre redskaber over for pengeinstitutter, der ikke følger Finanstilsynets påbud
- resultatet af Finanstilsynets interne undersøgelse af, om den interne og eksterne revision har udfyldt deres roller på forsvarlig vis
- resultatet af de retslige tiltag over for den tidligere ledelse og revisorerne i Roskilde Bank A/S samt Finanstilsynets eventuelle politianmeldelser
- resultatet af ministeriets undersøgelse af, om der kan placeres et tjenstligt ansvar hos ledelsen i Finanstilsynet
- initiativerne til at forbedre Finanstilsynets afrapportering til pengeinstitutterne
- arbejdet med at forbedre modellen til fastsættelse af værdien af fast ejendom.

Indgrebene over for Roskilde Bank A/S

- afviklingen af Roskilde Bank A/S.

Rammerne for Finanstilsynets virksomhed

- Finanstilsynets mulighed for at tiltrække og fastholde bl.a. kreditspecialister.

Jeg vil orientere Statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo